

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

**Z EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2018 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM**

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Opieka merytoryczna

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Bartosz Kowalewski (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

OKE w Łomży**Opracowanie**

Maria Fromelc-Chmielewska
Elżbieta Prószyńska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Marka Edelmana 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 53 66 500, fax 22 53 66 504
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl
www.oke.lomza.pl

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Do tekstu *Ненасильство завжди перемагає*, którego autorem jest Олесь Кульчинський, odnosiło się jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi oraz 3 zadania zamknięte; do tekstu *Патріотизм виникає там, де людині є що втрачати* (Святослав Вакарчук) – 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz 2 zadania zamknięte. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania rozprawki problemowej związanej z dołączonym fragmentem tekstu epickiego i brzmiał *Чи технічний прогрес гарантує людині щастя? Розглянь проблему на основі наведеного уривку з повісті Юрія Щербака Чорнобиль та звернись до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів*, natomiast temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji wiersza (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Ти зрікся мови рідної*, którego autorem jest Дмитро Павличко. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (13 punktów za rozwiązanie testu oraz 37 punktów za wypracowanie).

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej z języka mniejszości narodowej w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Tworzenie wypowiedzi; IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Oprócz wymagań z IV etapu edukacyjnego (poziom podstawowy) obowiązywały wymagania z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		34
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	34
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	34
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	34
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	19
	mężczyźni	15
	bez dysleksji rozwojowej	30
	z dysleksją rozwojową	4

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	1
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018 r.	
Czas trwania egzaminu		170 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

²Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

³jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	34	62	94	74	74	78	10	100%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	34	62	94	74	74	78	10	100%
z techników	-	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

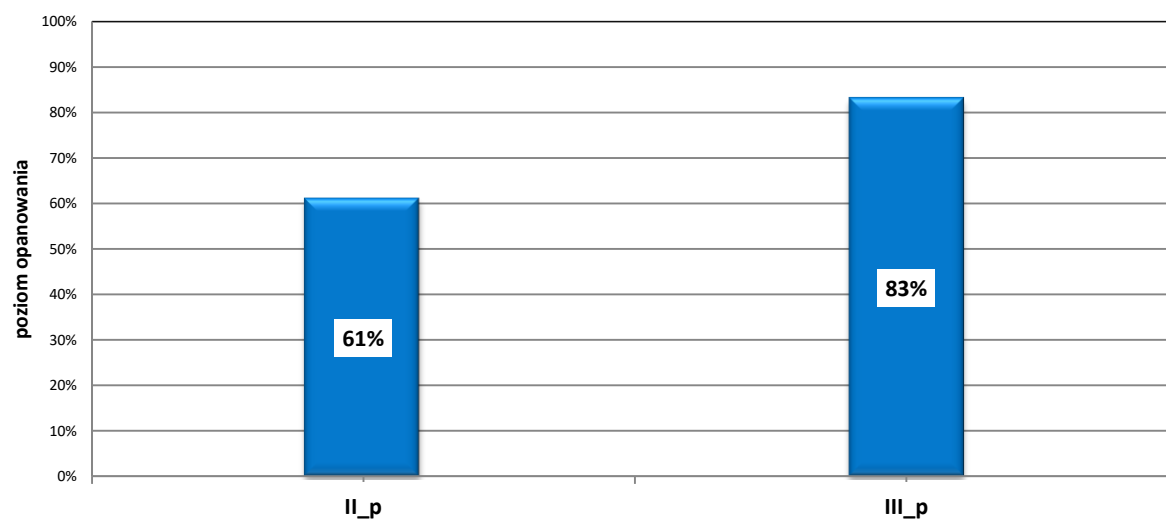
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, a w nim znaczenia wyrazów, grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	82
2.	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.11) rozpoznaje antonimy (gimnazjum).	82
3.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	68
4.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, a w nim znaczenia wyrazów, grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	65
5.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.9) rozpoznaje funkcję środków językowych występujących w tekście.	41
6.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	53
7.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, potrafi wydzielić jego fragmenty i objaśnić ich sens na tle całości. 2.9) hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie (gimnazjum).	65
8.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	56

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
9.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) rozpoznaje intencje nadawcze.	68
10.	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.6) wykonuje różne działania na tekście cudzym – parafrazuje.	85
Zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi - wypracowanie			
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości.	75
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. III. Tworzenie wypowiedzi.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); 4.10) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego. 3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum);	96
Zamyśl kompozycyjny		3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie);	91
Spójność lokalna		3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	100
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego (gimnazjum).	94
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	84
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	81

Wykres 1. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Egzamin z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. wymagał napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z dołączonym fragmentem tekstu Jurija Szewelowa dotyczącym poezji i postawy wobec totalitarnego system Wasyla Stusa i brzmiał *На основі наведеного фрагменту статті Юрія Шевельова сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів*, natomiast temat 2. – napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia): *Як Одиссей, натомлений блуканням* Maksyma Rylskiego i wiersza *Балада повернення* autorstwa Jurija Andruchowycza. Zdający mógł otrzymać 40 punktów.

Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka mniejszości narodowej (poziom rozszerzony) w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Analiza i interpretacja tekstów kultury; IV. Tworzenie wypowiedzi. Zdających obowiązywały również wymagania z poziomu podstawowego oraz z wcześniejszych etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa, gimnazjum).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		8
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	8
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	8
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	8
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	7
	mężczyźni	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	1
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

Tabela 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018 r.	
Czas trwania egzaminu		180 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁶ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

⁴Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

⁵Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

⁶jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	8	73	100	-	-	90	10
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	8	73	100	-	-	90	10
z techników	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne podane zostały dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom spełnienia wymagań w zakresie tworzenia wypracowania na poziomie rozszerzonym (wypowiedzi argumentacyjnej oraz interpretacji porównawczej ujętych łącznie)

Kryt.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej [...] i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	81
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); PR4.1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu; PR4.8) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	75
Zamyśl kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	100
Spójność lokalna			100

Kryt.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum).	100
Poprawność językowa	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wyrażania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	94
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	100

Komentarz do wyników krajowych

1. Analiza jakościowa zadań

Poziom podstawowy

Zadania w części testowej

Część I egzaminu pisemnego obejmowała rozwiązanie dwóch wiązek zadań sprawdzających rozumienie tekstów źródłowych i sprawdzała umiejętności wykonywania różnych działań na tekście cudzym, dotyczących przede wszystkim świadomości językowej zdających oraz pisania planu tekstu. Zadania obejmowały złożone, zintegrowane umiejętności rozumienia tekstu na co najmniej dwóch poziomach: znaczeń oraz struktury i komunikacji.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach

Zadania 1.–4.

Pierwsza wiązka zadań odnosiła się do tekstu *Ненасильство завжди перемагає* opracowanego na podstawie artykułu Ołesia Kulczyńskiego. Problematyka tekstu dotyczyła zagadnień związanych z osobą i działalnością Jewhena Hrycjaka – organizatora powstania w sowieckim obozie w Norylsku, a ich rozumienie było podstawą zadań 1.–4. sprawdzających zintegrowane umiejętności przede wszystkim z drugiego obszaru o wymagań ogólnych podstawy programowej.

Rozumienie sensów tekstu na poziomie znaczeń – wyszukiwanie informacji złożonych

Zadanie 1. stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało odczytania jego sensu oraz wyjaśnienia dwóch podstawowych zagadnień, o których była mowa w tekście. Sprawdzało zatem umiejętności na poziomie rozumienia przede wszystkim znaczeń. Zadanie miało charakter otwarty i okazało się dla zdających łatwe (poziom wykonania – 86%). Leksyka zawarta w tekście była dla większości zdających zrozumiała.

Zadanie 3., zamknięte, wymagało poprawnego zaznaczenia pytań, na które odpowiedzi były zawarte w pierwszym akapicie tekstu. Zadanie wymagało starannej analizy treści pierwszego akapitu, wyszukiwania i wnioskowania. Ponad połowa zdających (66%) poprawnie wykonała zadanie i otrzymała 2 punkty. Zwykle piszący popełniali błędy w rozstrzygnięciu dotyczącym pytania 3., przyczyną mogła być niedokładna lektura tekstu.

W zadaniu 4., również zamkniętym, należało wybrać główną tezę ostatniego akapitu, rozstrzygając, czy podane zdania są prawdziwe czy fałszywe. Zadanie okazało się dla zdających umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 66 %). Zatem z wyszukiwaniem informacji złożonych, dostrzeganiem powiązań między informacjami, odróżnianiem informacji ważnych od drugorzędnych, wnioskowaniem na podstawie przesłanek zawartych w tekście część zdających miała trudności.

Świadomość językowa

Zadanie 2. wymagało zaznaczenia (zadanie zamknięte) odpowiedniego antonimu do słowa *міжусобиці*, było dla zdających łatwe (poziom wykonania – 78 %). Jak co roku, ten typ zadania nie sprawił zdającym kłopotów.

Zadania 5.–10.

Druga wiązka zadań odnosiła się do tekstu autorstwa Swiatosława Wakarczuka. Problematyka tekstu dotyczyła odczuwania patriotyzmu.

Rozumienie sensów tekstu na różnych jego poziomach

Zadanie 6. wymagało odczytania sensu tekstu i wyboru dwóch czynników, które pomagają rozwijać poczucie patriotyzmu. Sprawdzało umiejętności na poziomie rozumienia przede wszystkim znaczeń, ale też struktury i komunikacji językowej. Zadanie wymagało sprawnej analizy treści oraz wnioskowania i uogólniania informacji. Poprawnie to zadanie wykonało 67% zdających. Związek przedstawienie fragmentu treści artykułu przysporzyło maturzystom wielu problemów, najtrudniejsze było zachowanie właściwego poziomu uogólnienia.

W zadaniu 8. zdający mieli wybrać główną myśl tekstu. Zadanie sprawdzało umiejętności odczytania tekstu na wszystkich jego poziomach, uwzględniając w nim informacje jawne, jak i ukryte. Wymagało sprawnej analizy treści. Zadanie było dla maturzystów umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 59%). Błędy polegały na dosłownym odczytaniu tekstu S. Wakarczuka.

Świadomość językowa, struktura tekstu, elementy kompozycji w teorii i praktyce

Zadanie 5. wymagało rozstrzygnięcia, które z wymienionych w zadaniu zabiegów językowych, nadają tekstowi subiektywnego charakteru. Zadanie okazało się dla zdających trudne (poziom wykonania – 42%). Zadanie sprawdzało złożone umiejętności związane ze rozumieniem struktury tekstu. Część zdających błędnie uznała, że powoływanie się na opinię historyków oraz używanie naukowej terminologii nadają tekstowi subiektywnego charakteru. Większość zdających poprawnie wskazała, że występowanie czasowników w 1 osobie lp. nadaje tekstowi subiektywny charakter.

Zadanie 9. dotyczyło wyjaśnienia funkcji w tekście S. Wakarczuka, cytatu pochodzącego z Biblii. Cytat z Biblii stanowił podsumowanie rozważań zawartych w przedostatnim akapicie S. Wakarczuka na czym polega postawa patriotyczna. Powołanie się na tak wysoki autorytet miało na celu mobilizację odbiorcy do konkretnego działania na rzecz ojczyzny. Ponad połowa zdających poprawnie rozwiązała zadanie (poziom wykonania – 66%).

2. Problem „pod lupą”

Plan tekstu

W zadaniu 7. należało napisać plan tekstu. Plan miał charakter odtwórczy i miał być efektem analizy tekstu. Sprawdzał umiejętności analityczne, w tym odróżnianie informacji ogólnych od szczegółowych oraz umiejętności językowe i stylistyczne zdających. Zadanie okazało się umiarkowanie trudne (poziom wykonania 67%). Zdający mieli problem z selekcją ważności poszczególnych informacji oraz z formułowaniem poprawnych pod względem gramatycznym – konstrukcji składniowych. Umiejętność pisania planu jest umiejętnością złożoną, ale ćwiczoną na wcześniejszych etapach kształcenia. Analiza udzielanych przez zdających odpowiedzi pokazuje, że ta umiejętność jest opanowana w sposób niedostateczny.

Maturzyści, którzy nie uzyskali punktu, zwykle nie uwzględniali kolejności następujących po sobie informacji, nie dokonywali selekcji informacji głównych i drugorzędnych lub też po prostu streszczali tekst Wakarczuka.

Przykład 1.–2. Plan w pełni poprawny – 2 punkty.

Przykład 1.

1. Пояснення, що це таке патріотизм
2. Гордість як уміцнення в духу патріотизму
3. Відповідальність і самостійність людини у
всвітній державі
4. Пояснення поняття – варяке серце і холодний розум

Przykład 2.

1. Основні поняття, що становлять патріотизм;
2. Вплив свідомого створення особистого приваду до гордості;
3. Необхідність вкладення в розвиток країни
праці кожної людини.
4. Час для будівництва України в країні.

Przykłady 3.–4. Nieznajomość celu i istoty planu – 0 punktów.

Przykład 3.

- Поняття патріотизму
- Проблема гордості
- Проблема націоналізму
- Патріотизм кожен повинен

Przykład 4.

Автор повісті, що має патріотизм, та чому він себе вважає патріотом. Патріотизм та країна замескить перуїза бєє в іа нас. Автор захоує нас до праці на благо ~~краї~~ держави. Повістє аки самє повинні буми наші зєрї та закмикає нас до цього.

Zadanie 10. – wypracowanie

Zadanie 10. sprawdzało opanowanie umiejętności tworzenia własnego tekstu w języku ukraińskim w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający mieli do wyboru: rozprawkę problemową lub interpretację tekstu poetyckiego. Podstawę każdej z nich stanowiła praca z tekstem literackim. W przypadku rozprawki problemowej była to interpretacja fragmentu prozy ukierunkowana poleceniem zawierającym problem, który należało rozwiązać, w drugim temacie – nieukierunkowana interpretacja utworu lirycznego.

Każda z form wypowiedzi zaproponowanych w arkuszu egzaminacyjnym musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (rozprawka problemowa) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja tekstu poetyckiego). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, być poprawne pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także spełniać wymaganie stawiane dłuższymi wypowiedziami, czyli liczyć minimum 250 słów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom jego uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

W całości na 0 punktów oceniano prace niemające charakteru argumentacyjnego (pozbawione stanowiska wobec problemu lub koncepcji interpretacyjnej, np. będące streszczeniem tekstu, biografią autora, rozwijające myśli niezwiązane z poleceniem) oraz zawierające kardynalne błędy rzeczowe, świadczące o nieznanym tekście kultury lub kontekście interpretacyjnym, do którego odwoływał się zdający.

Temat 1. Чи технічний прогрес гарантує людині щастя? Розглянь проблему на основі наведеного уривку з повісті Юрія Щербака *Чорнобиль* та звернись до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Wymaganiem postawionym przed maturzystą było napisanie dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym w języku ukraińskim. Podstawą jej tworzenia było wielostronne rozważenie problemu czy rozwój technologiczny gwarantuje człowiekowi szczęście. Tekstem literackim, który miał dostarczyć podstawowych argumentów, był fragment tekstu Jurija Szczerbaka *Czarnobyl*. Maturzysta powinien zrozumieć sens załączonego fragmentu, określić jego problematykę i wykorzystać ją w charakterze argumentacyjnym, aby umotywować swoje stanowisko. Podstawą kolejnych argumentów miał uczynić inne teksty kultury.

Przykład 1. Wypracowanie ocenione na maksymalną liczbę punktów.

Зараз моєму поколінню не уявляється свого життя без телефонів, комп'ютерів, планшетів та інших гаджетів. Всі ці речі – це дива технічного прогресу, які з кожним роком розвиваються у нестримному темпі. Але, чи в нас є щастя? Я вважаю, що ні. На мою думку, технічний прогрес не гарантує людській щастя, бо щастя складається з людських відносин, а не з досягнень у світі техніки. Саме тому, краще отримувати задоволення від спілкування, емоцій і відносин, а не витрачати час на гаджети.

Уривок з повісті Юрія Щербана "Чорнобилі" зображує глобальні проблеми технічного прогресу. Камієтродя у Чорнобилі зображає думки багатьох людей і приходить до себе до спогодження. А все сталося через характерні науковців, які багаторазово досягли чогось великого у своїх експериментах. Юрій Щербан звертає увагу на ідеологію цих людей радянського простору. Ці люди були зацікавлені тільки у прогресі, їм було байдуже на власне щастя і відносини. Саме радянська система

зрештою ці ідеї у сокові своїх мемуарів. Також Шерлок підкреслює, що модство вте було коледжівською у книгах великих мемуаристів XIX сторіччя люди зрозуміти це, тільки коли це сталося, але було вте різно. Автор зображує епізод зі свого життя, описуючи про мисливця, який розганяв свою думку. Цей епізод показує дійсно, у якому в першому знаходиться повсякдення і триває. Цей уривок дає можливість зрозуміти, що модство не отримує шкідливі від триває, повсякденних з механічних прогресом, це означається пошкодження і треба про це пам'ятати.

Також я хочу звернутися до новели Рен Бредбері „451 градус за Фаренгейтом”. Ця футуристична новела зображує наслідки, які прогрес може принести у світ. Повсякдення цієї уяви складається зі спокійного життя людей, які дивляться телевізори, майже не спілкуються і не читають книг, бо це є заборонено. Головний герой новели працює у службі, що палила книги. Бредбері зображує переваження людини, яка розуміє значення книг і втілює від такого прогресу знаходить своє життя.

В наступному аргументі, я хочу звернутися до фільму режисера Джеймса Кемерона «Титанік». Цей фільм описує одну з найтрагічніших катастроф у історії світу. Головних героїв у фільмі грають Леонардо Ді Капріо та Кейт Вінслет, вони грають закоханих. Фільм дає зрозуміти, що історія у коханні і що навіть у складні обставини треба кохати і оптимістично задовольняти від життя. Технічна катастрофа у фільмі зображена дуже реалістично. На мою думку, такі ж історії режисер зробив попередження для людей.

Підсумовуючи свою працю, хочу повернутися до теми і підкреслити, що події технічної катастрофи не зможуть зникнути. Щоб це сталося з людьми і відомостями.

Większość zdających – 71% – poradziła sobie w stopniu wystarczającym ze sformułowaniem własnego stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu oraz trafnym, szerokim i pogłębionym uzasadnieniem swojego stanowiska. Również w tym roku zdający otrzymali wysokie oceny za język swoich prac: stosowność stylu – 95%, poprawność językowa – 87%, poprawność zapisu – 83%.

Trudność części zdających sprawia budowanie poprawnej argumentacji określonej przez siebie tezy. Zamiast zbudować argumenty zdający pobieżnie streszczają fragment zamieszczony w arkuszu oraz przywołane utwory, a często końcowy wniosek w żaden sposób nie wynika z wypracowania. W tworzeniu wypowiedzi argumentacyjnej należy szczególny nacisk położyć na tę część uzasadnienia, która powinna wynikać na pytanie: czy i dlaczego? Odpowiedzi na te pytania stanowią o wartości argumentu, a nie streszczanie tekstu.

емоційне зображення життя через тому, що батьківщина
 йому не дозволяє виступати емігранти на зелена мліка.
 (зміна вказує на історичні чорони.)

Трикім'ятам творів де розповідається про рідну
 мову це патріотизм і творчість Тараса Григоровича
 Шевченка, а саме послання, "У мертвим, і живим і
 некоротким землякам моїм в Україні і не в Україні
 моє дружнє послання". Автор є справжнім
 патріотом, котрий цінить час кождого, щоб рідну
 про долю батьківщини. Автор дотримується ідеології

"А ви трітеся на читанку шукати добра добра".
 Може шукати міста за мором і не дойти
 ють там, що мають у рідкому краї Шевченка
 може щоб пора дбати про освіту і великі
 ідеї мови, але на сон перш треба
 програти про рідну мову. Чи мусимо
 вивчати про ^{історію} мову. Конкретно можна
 казати випробувати наші мови, та в
 єдиності читати добро і дбати про те, щоб
 люди в майбутності мали святу долю
 без морних переширок Шевченка критичне
 зрозуміти ідеї працює бути справжнім патріотом.

Тіди мовою віди Дмитра Павличка
 та послання Тараса Шевченка можна сказати,
 що автори можуть перевернути подію, він
 бойдує ситуація України. Може, яка
 не мають рідної мови, не застудує на
 пошаму. У такої мови можуть бути проблеми
 у спілкуванні між народами. Якщо ми не
 спілкуємо рідною мовою, то можемо це
 порівняти до зведіння в Бога. У нашому

житті не буде сенсу, ні мети.

Koncepcja odczytania wiersza przede wszystkim musiała być niesprzeczna z utworem, powinna też uwzględniać zarówno znaczenia dosłowne, jak i niedosłowne (sensy symboliczne, metaforyczne, ironiczne...), które należało połączyć w spójną całość. Większość zdających przyjęła koncepcję interpretacyjną niesprzeczną z tekstem. Odczytywali oni wiersz Pawłyuczki jako utwór traktujący o miłości do języka ojczystego, wyrażający refleksje o tragicznych dla człowieka skutkach, który nie dba, nie szanuje swojego ojczystego języka.

Jednak by otrzymać maksymalną liczbę punktów za uzasadnienie tezy interpretacyjnej należało wykorzystać konteksty interpretacyjne. Część zdających albo wcale nie pogłębiła w ten sposób swojej argumentacji, albo przywoływała jedynie tytuły innych wierszy bez szerszej analizy.

Poziom rozszerzony

W tegorocznej edycji do poziomu rozszerzonego z języka ukraińskiego przystąpiło 18 maturzystów.

Zadania egzaminacyjne na poziomie rozszerzonym sprawdzały umiejętność analizy i interpretacji tekstu o tematyce kulturowej, umiejętność analizy i interpretacji porównawczej tekstów literackich a także umiejętność tworzenia własnego tekstu w języku ojczystym. Tematy wypracowań odnosiły się do utworów niewymienionych w informatorze.

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną, która mogła przybrać formę rozprawki, szkicu krytycznego lub eseju oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich. W przypadku wypowiedzi argumentacyjnej przedmiotem interpretacji był tekst Jurija Szewelowa *Трунок і трутизна. Про «Палімпсести» Василя Стуса*, natomiast przedmiotem interpretacji porównawczej były dwa wiersze Maksyma Rylskiego *Як Одиссей, натомлений блуканням* i Jurija Andruchowycza *Балада повернення*.

Każda z wybranych przez maturzystę form musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (wypowiedź argumentacyjna) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja porównawcza). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, powinno być wypowiedzią poprawną pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także spełniać wymagania stawiane dłuższymi wypowiedziami, czyli liczyć minimum 300 słów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

Wypowiedź argumentacyjna sprawdzała umiejętności analogiczne do tych, które są niezbędne do napisania rozprawki na poziomie podstawowym. Poziom trudności był jednak znacznie wyższy i miał złożony charakter. Maturzysta mierzył się przede wszystkim z czytaniem i rozumieniem tekstu o charakterze naukowym, co sprawiało, że musiał się wykazać umiejętnością lektury tekstu argumentacyjnego. Drugi próg trudności wiązał się z koniecznością samodzielnego odczytania problemu, który formułuje autor tekstu poddawanego interpretacji. Zdający, aby rozpoznać problem zinterpretować, sformułować swoje stanowisko wobec stanowiska autora i dodatkowo uzasadnić je odwołaniami do innych tekstów kultury, musiał wykonać szereg operacji myślowych, które pozwoliły to zadanie zrealizować.

Przykład 1. Przykład wypracowania z języka ukraińskiego, w którym zdający otrzymał maksymalną liczbę punktów za realizację poszczególnych kryteriów oceny.

Ще з часів стародавньої Греції люди старались в будь-який спосіб проявити свої почуття. Вони спостерігали за навколишнім світом, аналізуючи його сутність. Люди виливали свої емоції у мистець папір, висловлюючи найпотужніші багання та переживання. Мистецтво слова особливо, коли діло доходило до справ. Готувалися, де тисячі ~~в~~ душі переживалися в чолі, а висловити правду можна було через ~~ду~~ потужний дух. Мистецтво слова стало для ~~людства~~ чудодійною силою. Готувалися ~~проблема~~ у ~~пам'яті~~. Юлія Шевельова ~~перша~~ всія творців, починаючи з часів античної ~~культури~~ та ~~закінчуючи~~ сучасною – поезія, ~~як~~ ~~в~~ ~~справах~~ ~~почуттів~~ ~~і~~ ~~переживань~~ свого творця.

Насамперед, потрібно взяти під увагу ~~всю~~ цю ~~статтю~~ Шевельова „Труна і трутинець Про „Тамтіння” Василя Стуса”, де автор аналізує творчий стиль шістдесятника. Автор ~~надає~~ ~~на~~ ~~Тодасю~~ присягу Мартіна Лютера, котрий ~~все~~ ~~таке~~ ~~зробив~~ ~~преми~~ ~~стаття~~ ~~в~~ ~~вишкві~~ ~~церкві~~ ~~яка~~ ~~відокремилася~~ ~~від~~ ~~амів~~ ~~Святого~~ ~~Тисоміа~~, ~~створюючи~~ ~~організує~~ ~~протестантську~~ ~~церкву~~, автор ~~визначає~~ ~~життєвий~~ ~~девіз~~ ~~Стуса~~. Девіз, з яким ~~творець~~ ~~ішов~~ ~~срізь~~ ~~репресії~~ ~~комуністичної~~ ~~влади~~, ~~можливо~~ ~~в~~ ~~зв'язку~~, ~~а~~ ~~навіть~~ ~~смерть~~ ~~створюючи~~ „Де не ~~позид~~, ~~Стус~~ ~~з~~ ~~вибрав~~ ~~Strona 4 z 9~~ ~~своє~~ ~~самостійство~~ ~~столятицю~~ ~~–~~ ~~висогою~~”, „Витою” означає ~~творчі~~ ~~зимою~~ і ~~буду~~ ~~творити~~ ~~–~~ ~~пройти~~ ~~через~~ ~~все~~ ~~і~~ ~~не~~ ~~здачись~~, ~~щоб~~ ~~донести~~ MOU_IR

людям свое слово, переживаемы та почиття.
 Поезія стала для Стуса спасінням. Саме через нього
 він зміг показати самотності ^{німе} людям в світі,
 виборки з життям. Вона стичається та її
 розуміється, самотності та дуровний стан.
 Уважливим аргументом є те, що
 поезія являється для людини справжнім
 другом. Це потрібно привертати увагу –
 слово має силу ~~чужу~~ відчувати та ~~внутрі~~
 переживати. Як зауважує Шевченко, Стусів
 поезія справляє, людина, де описані як
 змети, так і падіння, біль, та трагізм.
 Стус краще своїй поетичній, своїм
 думкам та переживанням, що ~~якщо~~ не
 задумуючись творить шедевр. Без видання
 своєї ~~ваги~~ та ~~важкості~~ і ~~важкості~~ – поезія ~~мислення~~.
 Багато хто каже і не задумується над цим,
 проте ~~вона~~ справжнього себе творить справжню
 поезію, адже вона – це ~~якщо~~ сутність творця.
 Слід також звернути увагу на те, що
 Юрій Шевченко зауважує не тільки ~~як~~ поезія
 як ~~вона~~ ~~якщо~~ репертуар Стуса, ~~якщо~~ де
 творець намагається висловити масивну
 свою силу, щоб показати свої ~~весь~~ ~~важкості~~
~~жизнь~~, який відчувався в Україні за часів,
 часів радянського союзу. Взявши присягу
 «Не дивіть із Шевченкових поезій «Вліні агонії»,
 Шевченко ~~зображує~~ ~~якщо~~ головну тематику

поэзии Стуса – внутрішнім, невольним та підсвідомим
 судинням. Ось, що моя турбувало ~~на Васи~~
 Стуса, ось за що його покарано. Образ
 України, який посадав у своїй творчості ~~бачив~~
~~яко~~ це бачив його бачив, переживання за
 своєю батьківщиною, свою неньку, адреси
 разом із нею страждає ~~д~~ і Стус, а ~~з~~
~~цим~~ і ~~поет~~ ~~у~~ разом із стражданнями
 творився ретритуар творця, його поезія.
 Виринним принадади став вислів Франко,
 який застосував Шевченко, підкреслюючи
 злам ватківчим чинником у отворенні
 слова (поезії) милої України. А саме разом
~~перше~~ з її горем ~~чи~~ боїть душа її
 смієв та дочка, а всі переживали за неї
 відображенні у творчості одного поета.

Котрийно взяти під увагу творчість Адама
 Міцкевича – відомого, польського поета та
 творця. Цим чинив „Кримські сонети“
 став відображенням його почуттів та
 переживань, адреси нещасливої долі емігранта
 відобразився на не одному з його творів,
 „Свершанські степи“ („Sędy akiejszajskie“)
 тільки розпочинають його ~~твор~~ внутрішню
 тривогу. Міцкевичу нічого не залишалось
 крім того, щоб писати і говорити з

поїздом через мезію. Подорожуючи
 дійсною природою, ліричний підмет
 захвнений, проте ніщо його так не
 манило як гідна земля, ~~Татсьвіщина~~.
 Міжвіччя у роки ліричного зростаю-
 вання та прагне виринути додому.
 Одна сина, якою він вперше бачив слово,
 цими самими бачився із тучою.

Чудовим прикладом поезії слова (поезії),
 як прояву почуттів є твір Олени Шестинської
 „Мадрига Чужий”, з яким авторка
 ввійшла до публіки після добровільного
 мовчання у 1944 році. Твір розповідає
 про нещасливу долю дівчини Мадусі,
 котра зрадив соханий (Гриць).

Сина та краса дівчини помагає не
 в звітливості викиді, а в її
 величчі проявити свої перелікванні і
 це було за допомогою пісні Мадусі
 смагає пісні, ~~на~~ виспівуючи їх
 навіть соханий, які йшли на війну.
 А коли Гриць зрадив дівчину слово
 поезії в її пісню стала для неї
 єдиною потіхою. Співуючи смагаючи
 та співаючи пісні, Мадусі внаслідок
 всю свою любов, — до Татсьвіщини,
 Гриць, ~~на~~ ~~за~~ сім'ї. Тільки слово на
 музиці ~~давати~~ ~~її~~ ~~можли~~ ~~можли~~ передати

MOU 1R

Strona 7 z 9

кожну сторону її переживань та справжніх
почуттів.

Висше поведені аргументи є свідченнями
того, що поезія і слово – це вираз справжніх
почуттів та переживань свого творця.

Сформулюючи її можна було в деякій
проміжній мові всі першеоди. Справжні
почуття є запорукою справжнього слова –
щирою та неповторною, це праця внутрішнього
слова виходу спеси.

Większość zdających zrozumiała załączone do arkusza teksty. Sformułowała określenie problemu zgodne z tekstem i pełne. Jednak tylko część w sposób wyczerpujący, trafny i pogłębiony potrafiła odnieść się do określonego problemu. Kryteria A i B w przypadku tego typu wypowiedzi argumentacyjnej trudno rozdzielić, ponieważ to, jak maturzysta zrozumiał tekst, warunkowało jego stanowisko wobec problemu i uzasadnienie tego stanowiska.

Wśród zdających egzamin na poziomie rozszerzonym za realizację kryterium G maksymalna liczbę punktów otrzymało 86% zdających, za H – 89%.

Zadaniem maturzysty, który wybrał temat 2. (dwie osoby) było przedstawienie koncepcji interpretacji porównawczej dwóch tekstów poetyckich oraz uzasadnienie odczytania sensów obu utworów. Niezależnie od wyboru tematu zdający pisali wypracowanie o charakterze argumentacyjnym liczące co najmniej 300 słów. Napisanie wyczerpującej analizy porównawczej dwóch testów poetyckich okazało się dla zdających umiarkowanie trudne.